

Ny Bokin'i Joela sy ny Fiangonana Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito any Laodikia - Laharana Faharoa amby Roapolo

Jeff Pippenger
2026-01-02

Isa Roa amby Roapolo

Efa teo antenatenan'ireo filazana efatra momba ny Isiraely fahiny isika, dia ny taranaky ny “menarana”, tao amin'ilay lahatsoratra teo aloha. Ao amin'i Matio, na Jaona na Jesosy dia samy miantso ny Fariseo sy ny Sadoseo hoe taranaky ny menarana. Jaona dia maneho ny fiandohan'ny fizotry ny fizahan-toetra izay aseho rehefa nampianatra izy fa Jesosy, Ilay hanaraka azy, dia hanadio tanteraka ny famoloany. Jesosy kosa nanampy ny fizotry ny fizahan-toetra nentin'i Jaona tamin'ny fampidirana ny fizotry ny fitsarana, raha nanondro ny mpanjakavavin'i Sheba sy Ninive Izy. Ao amin'ny taranaka fahefatra no isehoan'ny fitsarana, ary sokajy iray ao amin'ny fitsarana no miseho ho menarana, fa ny devoly no rainy. Jesosy koa dia nanampy ny resaka momba ny taranaka fahefatra izay mitady famantarana, nefa teo imasony miharihary ny famantarana.

Ao amin'ny Matio telo amby roapolo dia aseho ireo “loza” mihatra amin'ny Fariseo sy ny Sadoseo, ary ny fizotry ny fizahan-toetra sy ny fitsarana dia ampifandraisina indray amin'ny taranaka farany. Ny toko faharoa amby roapolo no manomana ny sehatra iavian'ireo loza ao amin'ny toko telo amby roapolo.

Raha mbola niara-nivory ny Fariseo, dia nanontany azy i Jesosy ka nanao hoe: Ahoana no hevitrareo ny amin'i Kristy? Zanak'iza moa Izy?

Hoy izy taminy hoe: Ny Zanak'i Davida.

Hoy Izy taminy hoe: Koa ahoana àry no iantsoan'i Davida Azy hoe Tompo amin'ny Fanahy, raha hoy izy: “Hoy Jehovah tamin'ny Tompoko: Mipetraha eo an-tanako ankavanana, mandra-panaoko ny fahavalonao ho fitoeran-tongotra”? Koa raha i Davida ary miantso Azy hoe Tompo, ahoana no maha-zanany Azy?

Ary tsy nisy olona nahavaly Azy na dia teny iray akory aza; sady tsy nisy sahy nanontany Azy intsony hatramin'izany andro izany. Matio 22:41–46.

Rehefa nihidy ny varavarana ka tsy nisy fifandraisana fanampiny azo natao intsony, dia namoaka ozona valo i Jesosy ao amin'ny toko manaraka. Ao amin'ny andininy faha-telo ambin'ny folo, ny ozona dia mikasika ny fanidiana ny varavaran'ny fanjakan'ny lanitra. Avy amin'ny varavaran'ny Lanitra no irotsahan'ny ranonorana farany. Ireo ozona valo ireo dia mikasika ireo izay milaza ho manokatra ny varavarana izay tsy hain'olona sokafana sy manidy ny varavarana izay tsy hain'olona hidiana. Tao amin'ny fahitana, dia naseho tamin-dRahavavy White ireo izay tsy nanaraka an'i Kristy ho ao amin'ny Efitra Masina Indrindra, ka nandefa ny vavak'izy ireo ho any amin'ilay efitra masina foana, izay nitaoman'i Satana, izay nisandoka ho Kristy, azy ireo hino fa

milamina tsara ny zavatra rehetra. Nosokafany indray ny efitra masina, ary nohidiany ny Efitra Masina Indrindra.

“Maro no mijery amim-pahatahorana ny fizotry ny nataon’ny Jiosy tamin’ny nandavany sy nanomboany an’i Kristy teo amin’ny hazo fijaliana; ary rehefa mamaky ny tantaran’ny fanaratsiana mahatsiravina natao taminy izy, dia mihevitra fa tia Azy, ka tsy ho nandà Azy tahaka ny nataon’i Petera, na ho nanombo Azy tamin’ny hazo fijaliana tahaka ny nataon’ny Jiosy. Kanefa Andriamanitra, Izay mamaky ny fon’ny olona rehetra, dia nampahazo sedra izany fitiavana an’i Jesosy izay nambarany fa tsapany izany. Ny lanitra rehetra dia nijery tamin’ny fahalianana lalina indrindra ny fandraisana ny hafatry ny anjely voalohany. Nefa maro tamin’ireo izay nilaza fa tia an’i Jesosy, ary nandatsa-dranomaso raha namaky ny tantaran’ny hazo fijaliana, no naneso ny vaovao mahafaly momba ny fihaviany. Raha tokony handray ny hafatra tamim-pifaliana izy, dia nilaza fa fitaka izany. Nankahala ireo izay tia ny fisehoany izy ka nandroaka azy hiala tao amin’ny fiangonana. Ireo izay nandà ny hafatra voalohany dia tsy mety nahazo tombontsoa tamin’ny faharoa; ary tsy nahazo tombontsoa tamin’ny antso tamin’ny misasakalina koa izy, izay natao hanomanana azy hiditra miaraka amin’i Jesosy amin’ny finoana ho ao amin’ny fitoerana masina indrindra ao amin’ny fitoerana masina any an-danitra. Ary noho ny nandavany ireo hafatra roa teo aloha, dia efa nohamafisin’izy ireo loatra ny fahatakarany, ka tsy mahita hazavana ao amin’ny hafatry ny anjely fahatelo izy, izay mampiseho ny lalana mankany amin’ny fitoerana masina indrindra. Hitako fa tahaka ny nanomboan’ny Jiosy an’i Jesosy tamin’ny hazo fijaliana no nanomboan’ireo fiangonana araka ny anarana fotsiny ireo hafatra ireo; koa noho izany dia tsy manana fahalalana ny amin’ny lalana mankany amin’ny fitoerana masina indrindra izy, ary tsy afaka mahazo tombontsoa amin’ny fifonan’i Jesosy any. Tahaka ny Jiosy, izay nanolotra ny fanatiny tsy misy ilana azy, dia manolotra koa ny fivavahany tsy misy ilana azy ho any amin’ily efitra izay efa nialan’i Jesosy; ary Satana, faly amin’izany fitaka izany, dia maka toetra ara-pivavahana, ka mitarika ny sain’ireo izay milaza tena ho Kristiana ireo ho any aminy, miasa amin’ny heriny sy ny famantarany ary ny fahagagana mandainga, mba hamehezany azy ao amin’ny fandriky ny tenany.” Early Writings, 258–261.

Andininy fahefatra ambin’ny folo dia loza ho an’ireo izay mandany ny tranon’ny mpitondratena sy manao vavaka lava. Ny lozan’andininy fahadimy ambin’ny folo dia noho ny fanaovany ny niovam-pony ho zanaky ny helo indroa mihoatra noho ny tenany. Ao amin’ny andininy fahenina ambin’ny folo ka hatramin’ny faharoa amby roapolo, ny ratsy fanahy dia mianiana amin’ny tempoly.

“Tsy tenin’i Rahavavy White ireo, fa tenin’ny Tompo; ary ny irany no nanolotra izany tamiko mba homeko anareo. Antsoin’Andriamanitra ianareo mba tsy hiara-hiasa Aminy amin-javatra mifanohitra Aminy intsony. Maro ny fampianarana nomena mikasika ireo olona milaza ho Kristiana nefa maneho ny toetran’i Satana, ka manohitra amin’ny fanahy sy amin’ny teny ary amin’ny asa ny fandrosoan’ny fahamarinana, sady manaraka tokoa ny lalana itarihan’i Satana azy. Noho ny hamafin’ny fony dia nobaboiny ho azy ny fahefana izay tsy azy velively, ary tsy tokony hampiasainy. Hoy Ilay Mpampianatra lehibe: ‘Haongako, haongako, haongako.’ Hoy ny olona any Battle Creek hoe: ‘Tempolin’i Jehovah, tempolin’i Jehovah izahay’; kanefa afo tsotra no ampiasainy. Tsy voahalefaka na voafehin’ny fahasoavan’Andriamanitra ny fony.”

Ao amin'ny andininy faha-telo amby roapolo sy faha-efatra amby roapolo, ny loza dia noho ny fanaovana tsinontsinona ny rariny sy ny famindram-po ary ny fahamarinana. Ny andininy faha-dimy amby roapolo sy faha-enina amby roapolo kosa dia momba ny fihatsaram-belatsihy amin'ny fanadiovana ny vohon'ny kapoaka, nefa tsy ny ao anatin'ny.

“‘Manana izao harena izao isika,’ hoy hatrany ny apostoly, ‘ao anatin’ny fanaka tany, mba ho an’Andriamanitra ny fihoraran’ny herin’io fa tsy avy amintsika.’ Azon’Andriamanitra natao ny nitory ny fahamarinany tamin’ny alalan’ny anjely tsy manan-tsiny, nefa tsy izany no drafitr’Andriamanitra. Olombelona no nofidiny, dia olona voahodidin’ny fahalemena, ho fitaovana amin’ny fanatanterahana ny fikasany. Apetraka ao anatin’ny fanaka tany ny harena sarobidy indrindra. Amin’ny alalan’ny olombelona no ampitondrana ny fitahiany ho amin’izao tontolo izao. Amin’ny alalan’izy ireo no hampamirapiratra ny voninahiny ao anatin’ny haizin’ny ota.” Asan’ny Apostoly, 330.

Ary avy eo ny andininy faha-roapolo amby fito sy faha-roapolo amby valo dia manondro ny ratsy fanahy ho fasana voalalotra fotsy, ka mampifandray izany amin’i Sebna ao amin’ny Isaia toko faha-roapolo amby roa, izay nanandra-tena noho ilay fasana mahafinaritra namboariny, nefa tsy ho ao akory izy; fa Andriamanitra dia handroaka azy hiala amin’ny vavany ho any an-tsaha lavitra. Io saha lavitra io dia asehon’ny fasan’ilay mpaminany mpandainga tao Betela, izay nitarika ilay mpaminany tsy nankatò halevina tao amin’izany fasana izany ihany. Ary avy eo ny loza fahavalo dia milaza hoe:

Lozanareo ho anareo, mpanora-dalàna sy Fariseo, mpihatsaravelatsihy! fa ianareo manamboatra ny fasan’ny mpaminany sy manatsara ny fasantazan’ny marina, ary manao hoe: Raha tamin’ny andron’ny razantsika izahay, dia tsy ho mpiombona taminy tamin’ny ran’ny mpaminany. Koa dia manambara ny amin’ny tenanareo ianareo fa zanak’izay namono ny mpaminany. Fenoy ary ny famaranan’ny razanareo.

Hianareo menarana, taranak’ny menarana misy poizina, ahoana no hahafahanareo handositra ny fanamelohana any amin’ny helo?

Koa, indro, Izaho maniraka mpaminany sy olon-kendry ary mpanora-dalàna ho aminareo; ary ny sasany amin’ireny hovanoinareo sy hofantsihinareo amin’ny hazo fijaliana; ary ny sasany amin’ireny hokapohinareo ao amin’ny synagoganareo ka hohenjehinareo hatramin’ny tanàna iray ho amin’ny tanàna iray; mba hihatra aminareo ny rà marina rehetra izay nalatsaka tambonin’ny tany, hatramin’ny ran’i Abela marina ka hatramin’ny ran’i Zakaria, zanak’i Barakia, izay novonoinareo teo anelanelan’ny tempoly sy ny alitara.

Lazaiko aminareo marina tokoa: ho tonga amin’ity taranaka ity izany rehetra izany. Matio 23:29–36.

Ny bibilava, izay taranaky ny menarana, dia tsaraina ao amin’ilay andalan-teny. Ao amin’ilay andalan-teny, ny fitsarana dia tsy mifototra amin’ny fijoroan’ny mpanjakavavin’i Sheba sy i Ninive, fa amin’ny rànalatsak’i Abela ka hatramin’i Zakaria. Ny taranaka fahefatra, izay menarana, dia tsaraina amin’ny alalan’ny vavolombelona roa avy amin’ny tantara ivelany momba an’i

Isiraely fahiny sy vavolombelona roa avy amin'ny tantara anatin'ny momba an'i Isiraely fahiny. Ny Lioka toko fahatelo no farany amin'ireo firesahana efatra momba ireo menarana amin'ilay taranaka fahefatra sy farany, ary fitoviana amin'ny Matio toko fahatelo fotsiny izany.

Fampahafantarana efatra no manondro fa mandritra ny fitsarana farany ny tranon'Andriamanitra, mandritra ilay taranaka fahefatra, dia haneho ny toetrany ny antokon'olona iray ho zanakalahy sy zanakavavin'i Satana, ary ny antokon'olona iray kosa ho zanakalahy sy zanakavavin'Andriamanitra. Ny fizahan-toetra izay manomboka ny fisarahana dia manomboka rehefa manandra-peo any an-efitra ilay iraka izay manomana ny lalana ho an'ilay Iraky ny Fanekena.

Ao amin'ny fanenomana masina ao amin'ny Soratra Masina, ny anarana dia tsy mari-pamantarana fotsiny, fa faminaniana bitsibitsihina—hira faharoa hiraina eo ambanin'ny velaran'ny tantara, izay manambara ny fon'ny fanavotana. Rehefa alahatra ho fehezanteny iray ny hevitra ny taranak'i Adama ka hatramin'i Noa, dia miteraka hafatra iray izay mifanaraka amin'ny tantara asehon'ilay tetiarana izany. Adama dia midika hoe “olona,” ary Seta dia midika hoe “voatendry.” Enosy dia midika hoe “mety maty” (iharan'ny fahafatesana), ary Kenana dia midika hoe “alahelo.” Tamin'ny alalan'“ny fiderana/fitahian'Andriamanitra” (Mahalalela), ny Lanitra dia “hidina” (Jareda). Nidina ny Lanitra tamin'ny maha-“olona natokana na voahosotra” (Enoka), izay nanambara ny hafatry ny fitsarana tamin'ny alalan'i Metosela zanany (“rahefa maty izy, dia halefa izany”). Ny fahafatesany no ho fara tampon'ny firotsahan'ny Fanahy Masina “mahery,” izay asehon'i Lameka (fofonaina) miara-mikambana amin'i Metosela tahaka ny niarahan'ny Antso Mamatonalina tamin'ny anjely faharoa. Metosela no anjely faharoa ary Lameka no Antso Mamatonalina izay tonga tamin'ny fara tampony tamin'ny safodrano tamin'ny andron'i Noa.

Raha fintinina bebe kokoa, dia izao no ambaran'ireo anarana ireo: “Ny olona dia voatendry ho mety maty, iharan'ny alahelo sy ny fahafatesana, noho ny vokatra ny Adama voalohany; kanefa tamin'ny alalan'ny fitahian'Andriamanitra, Kristy dia nanokana ny Tenany hidina etỳ, hitoro fitsarana amin'ny alalan'ny fahafatesany teo amin'ny hazo fijaliana, izay narahin'ny firotsahan'ny Fanahy Masina tamin-kery.”

Ireo anarana folo ireo dia mamintina ny hafatry ny filazantsara sady manaraka ny tantaran'ny tany hatramin'ny famoronana ka hatramin'ny ranonorana farany, ary miafara amin'ny Fiavian'i Kristy Fanindroany. Io tandindona miafina ao anatin'ireo anarana io dia mahita ny tandrifiny ao amin'ny Apokalypsy. Ny Genesisy no manolotra ny tetiarana alfa, ary ny 144.000 ao amin'ny Apokalypsy 7 no manolotra ny fahatanterahana omega ao amin'ny sisa voaisy tombo-kase.

Joda dia midika hoe “fiderana,” Robena dia midika hoe “indro, zanakalahy,” Gada dia midika hoe “vintana tsara/miaramila,” Asera dia midika hoe “sambatra/voatahy,” ary Naftaly dia midika hoe “tolona.” Manase dia midika hoe “mampanadino,” Simeona dia midika hoe “fihainoana,” Levy dia midika hoe “miraikitra/mifatotra,” Isakara dia midika hoe “valisoa,” Zebolona dia midika hoe “voninahitra/fonenana,” Josefa dia midika hoe “fitomboana,” ary Benjamina dia midika hoe “zanaky ny tanana ankavanana.”

Izay manaraka ny Liona avy amin'ny firenen'i Joda dia zanak'Andriamanitra, voatahy amin'ny soa sy fitahiana raha mandalo ao anatin'ny fizahan-toetra amin'ny ady tolona amin'Andriamanitra tahaka ny nataon'i Jakoba. Amin'ny alalan'izany tolona izany dia hadino ny fahotany ao anatin'ny dingan'ny fanamasinana vokarin'ny fihainoana ny Tenin'Andriamanitra, izay mampiray azy amin'i Kristy ao amin'ny fifandraisan'ny fanekena. Ny valisoany dia ny honina amim-boninahitra miaraka amin'i Kristy eo amin'ny seza fiandrianany, mipetraka any amin'ny fitoerana any an-danitra, raha ampiasain'Andriamanitra izy ireo hampitombo ny fanjakany—miantso ny vahoaka betsaka hivoaka avy any Babylona ho zanaky ny tanany ankavanana.

Ny zanakalahy enina naterak'i Lea dia Robena, Joda, Simeona, Levy, Isakara ary Zebolona. Zilpa mpanompovaviny, izay midika hoe “fitetehana manitra” ny anarany, dia niteraka zanakalahy roa—Gada sy Asera. Ny zanakalahy roa naterak'i Rahely dia Josefa sy Benjamina. Bilha mpanompovavin'i Rahely dia midika hoe “saro-kenatra na matahotra” ny anarany, ary Dana sy Naftaly no zanany lahy. Ara-paminaniana, ny tetiarana eto dia manolotra tsipika maromaro hodinihina. Tsy tahaka ny alfa sy ny taranaka folo ao amin'ny Genesisy toko faha-dimy, ny omega kosa dia manana taranaka roa ambin'ny folo, miaraka amin'ireo fari-paminaniana manokana azy. Ao amin'ny iray hetsy efatra amby efapolo arivo, Dana dia tsy voatonona, ary Manase no nisolo an'i Efraima rahalahiny.

Ny tetiarana alfa ao amin'ny Genesisy dia mifanaraka amin'ny tetiarana omega ao amin'ny Apokalypsy, satria ny Genesisy no manondro ny asan'i Kristy araka ny maha-Andriamanitra Azy eo amin'ny famonjena, ary ny Apokalypsy kosa no manondro ireo izay, ao amin'ny fahatanterahan'ny omega an'ilay faminaniana alfa, no manatanteraka tanteraka ilay teny fikasana sy faminaniana nambara tao amin'ilay faminaniana alfa.

Ny fampiharana ireo tsipika roa ireo dia matetika ataon'ireo teolojiana, nefa tsy mba amin'ny fomba fijerin'ny metodôlôjian'ny tsipika ambonin'ny tsipika velively. Ireo tetiarana roa ao amin'ny Genesisy sy ny Apokalypsy dia manome vavolombelona roa fa miteny amin'ny ambaratonga faharoa Andriamanitra. Ny fiteny iray dia ny fijoroana vavolombelona voasoratra araka izay voarakitra, ary tsipika faharoa ao anatin'izany fijoroana vavolombelona izany no aseho eo amin'ny ambaratonga ara-tandindona. Matetika ireo teolojiana dia tsy mandroso mihoatra ny fanamarihana ety ivelany momba ny hafatra ampitain'ny hevitra ny anarana ao amin'ny Genesisy sy ny Apokalypsy. Raisiny ho zava-baovao izay hitany, ka maneho bebe kokoa ny fahendreny maha-olona azy manokana, araka ny porofon'ny fahaizany mihatsaravelatsihy mahita ny fanoharana ao anatin'ny hevitra ny anarana. Tsy hitany velively ny hafatra aseho ao amin'ireo zanaka roa ambin'ny folo naterak'i Isimaela. Tsy hitany araka ny tokony ho izy ny tetiaran'i Jesosy ao amin'i Matio sy Lioka. Tsy hitany ny tetiaran'ireo mpanjaka fito farany tao Joda sy ireo mpanjaka fito farany tao Isiraely, na ireo mpanjaka fito voalohany tao Joda na ireo mpanjaka fito voalohany tao Isiraely.

Rehefa miteny aho hoe tsy mahita izy ireo, dia izao no tiako holazaina: raha manontany an'i Google ianao raha misy fampianarana momba ireo tetiarana ireo, dia “eny” no valiny, ho an'i Adama ka hatramin'i Noa ao amin'ny Genesisy, ary “eny” koa ho an'ireo iray hetsy sy efatra arivo sy iray alina. Fa ampihariny amin'izany fomba izany va ireo taranak'i Abrama folo ao amin'ny

Genesisy toko fahiraika ambin'ny folo? Tsia. Moa ampihariny va ny tetiaran'i Kaina sy ny tetiaran'i Seta? Eny, saingy lavitra loatra ny tena heviny, ka toy ny hoe lohahevitra hafa mihitsy no resahiny. Tsy isalasalana fa dinihiny ny tetiaran'i Kristy ao amin'i Matio sy Lioka, nefa indray mandeha indray dia diso lavitra ny tanjona izy ireo. Nahoana izany no zava-dehibe, hoy ianao manontany? Satria mikasa hanome topy maso momba ireo lalam-paminaniana ara-tetiarana ireo aho, ary tiako hazava hatrany am-piandohana fa miezaka mamantatra ny lanjan'ny taranaka fahefatra aho amin'ny maha-mariky ny faminaniana ara-Baiboly azy. Hanampy amin'izany lafiny izany ny topy maso momba ireo tetiarana ireo, nefa ho tsy fitandremana avy amin'iza na iza raha mihevitra izy fa ny famintinana tsotra momba ireo zavatra harahina ireo ihany no hany tokony ho takarina momba ireo lalam-pirazanana ireo.

Taorian'ny tetirazan'i Adama ka hatramin'i Noa, dia ahitantsika andalana roa amin'ny tetirazana ao amin'ny toko fahefatra sy fahadimin'ny Genesisy. Ireo andalana roa ireo dia asehon'ny taranak'i Kaina sy ny taranak'i Seta. Tsy tahaka ny tetirazan'i Adama ka hatramin'i Noa, izay naneho taranaka folo, fa ny andalan'i Seta sy i Kaina kosa samy manondro taranaka valo. Noho izany antony izany, dia tokony horaisina ho vanim-potoana roa misy efatra avy izy ireo. Seta sy i Kaina dia tandindon'ny fanekena, ary i Kaina dia maneho ireo izay, ao amin'ny Isaia valo amby roa-polo sy sivy amby roa-polo, manao faneken'ny fahafatesana, izay ho foanana amin'ny loza manafotra. Izy ireo no manorina ny tranony eo ambonin'ny fasika. Ireo izay manorina eo ambonin'ny Vatolampy kosa dia manao faneken'ny fiainana, araka ny aseho ao amin'ny Petera voalohany, toko faharoa, ho ireo izay efa nanandrana fa tsara ny Tompo, ary izy ireo no "taranaka voafidy." Ny "maro" no manorina eo ambonin'ny fasika, fa ny "vitsy" kosa no voafidy.

Ny tetiaran'i Kaina dia toy ny feo mpikomy ao anatin'ny firindran'ny anarana, fa ireo anarana ireo dia maneho ny voninahitr'olombelona izay zava-poana, ka mitarika ho amin'ny firenireny tsy misy tanjona, rehefa voakapoky ny lanitra. Tsy niraharaha ny fampitandremana ny taranak'i Kaina fa milaza ho manana maha-andriamanitra sandoka, voasarona amin'ny herin'olombelona mpamaly faty, izay asehon'ny zavakanton'ny olombelona, ka manefy kolontsaina vy; tsara tarehy, nefa masiaka, ary tsy mamoa fanantenana. Io fanambarana farany io dia topimaso ankapoben'ny hafatra ao amin'ireo taranaka valo naterak'i Kaina izay tsoahina avy amin'ireo anarana.

Ny taranak'i Seta dia mamaly ny taranak'i Kaina amin'ny fahasoavana. Ao anatin'ilay fahalemen'olombelona izay voatendry ho an'ny taranak'olombelona, ireo izay miantso an'Andriamanitra dia hovàna ny alahelony ho fiderana rehefa midina ny lanitra. Amin'ny fandehanana amim-pahatokiana amin'ilay lalana miakatra ho amin'ny voninahitra, mandritra ny fotoam-pitsapana, mandra-pahatongan'ny hiakan'ny "fanantenana," dia tonga ny fitsaharana, amin'ny alalan'ny ranon'ny fanafahana. Io fanambarana farany io dia topi-maso ankapobeny ny hafatra ao amin'ireo taranaka valo naterak'i Seta izay alaina avy amin'ireo anarana.

Ny antony anasarahana ireo taranaka valo ho vondrona roa, samy misy taranaka efatra, dia miorina eo amin'ny dingana voalohan'ny fanekena, rehefa faritana fa 400 taona ny faminaniana momba ny fanandevozana tany Egipta, ary koa fa hifarana amin'ny taranaka fahefatra ireo 400 taona ireo. Rehefa ampidirina ao amin'ny faminanian'ny fanekena alfa ny fijoroana vavolombelon'i Paoly, dia miteraka vanim-potoana roa, samy 215 taona, izay samy nahitana taranaka efatra avy isanisan'ny

izany. Ireo taranaka valo, ao anatin'ny 430 taona, dia maneho vanim-potoana roa, samy 215 taona. Ny vanim-potoana voalohany dia asehon'ily Farao tsara izay nahalala an'i Josefa. Rehefa afaka 215 taona, dia nisy Farao vaovao izay tsy nahalala an'i Josefa. Ary tamin'izay no nanombohan'ny vondrona manaraka misy taranaka efatra.

Taranaka valo, voazarazara mitovy ho vanim-potoana roa, izay samy voamarika mazava ho vanim-potoany avy amin'ny taranaka efatra, dia manamafy ny fampiharana ny taranaka valo an'i Kaina sy an'i Seta amin'izany fomba izany ihany. Rehefa ampiharina izany, dia ampifanarahana amin'ny taranaka valo an'i Kaina ny taranaka valo an'i Seta. Kaina dia maneho ny maro izay mandray ny mariky ny bibidia, ary Seta dia maneho ny vitsy izay mandray ny toambo-kasen'Andriamanitra. Kaina no famantaran'ny maha-olombelona, ary Seta no famantaran'ny maha-olombelona mitambatra amin'ny maha-Andriamanitra ao anatin'ny tontolon'ny faneken'i Noa, kanefa; ny taranak'i Josefa sy i Mosesy kosa dia ao anatin'ny tontolon'ny faneken'i Abrama.

Avy eo ao amin'ny toko faha-iraika ambin'ny folo, ny tetiaran'ny vahoaka voafidy dia aseho amin'ny anarana folo hatramin'i Sema ka hatramin'i Abrama. Ny toko faha-iraika ambin'ny folo dia ny tantaran'ny tilikambon'i Babela, nefa koa ny tetiaran'ny vahoaka voafidy, araka ny asehon'i Abrahama azy. Ny toko faha-iraika ambin'ny folo dia mampiditra vahoaka voafidy izay hiditra amin'ny fanekena telo sosona amin'Andriamanitra. Ny dingana fahatelo sy farany dia ny fanatitra an'i Isaka ao amin'ny toko faha-roa amby roapolo. Ny toko "iraika ambin'ny folo" no fiandohana alfa ary ny toko "roa amby roapolo" no fiasarana omega. Ny finoana ilaina mba handrenesana ny feon'Andriamanitra ao amin'ny hevitra ny anarana dia tsy misy maha-samihafa azy amin'ny finoana ilaina mba handrenesana ny feony ao amin'ny fanisan'ny Teniny. Fampiharana iray momba ny tetiarana izay tsy raisin'ny teolijiana dia ny tetiaran'i Ismaela, tandindon'ny Islama.

Ary izao no anaran'ny zanakalahin'Ismaela, araka ny anarany, amin'ny taranany: Nebajota, lahimatoan'Ismaela; ary Kedara sy Adbeela sy Mibsama, ary Misma sy Doma sy Masa, Hadara sy Tema, Jetora, Nafisy ary Kedema; ireo no zanakalahin'Ismaela, ary ireo no anarany, araka ny tanànanany sy araka ny tobiny; andriana roa ambin'ny folo araka ny firenany. Genesisy 25:13–16.

Rehefa ampandaharina ho fehezanteny ny hevitra ireo anarana roa ambin'ny folo ireo, dia toy izao no vakiny: "Ara-paminaniana, ny taranak'i Ismaela dia vahoaka mainty hoditra sady lonaka, malaza amin'ny maha-mpiady azy, nefa voadona amin'ny alahelo ara-tantara sy ara-paminaniana tamin'ny 11 Aogositra 1840 ary taorian'izany tamin'ny 11 Septambra 2001. Antsoina hoe zanaky ny atsinanana izy ireo ao amin'ny tantara ara-Baiboly. Avy tany Arabia no niandohany, izay itomboan'ny zava-manitra mamerovero ampiasaina amin'ny fanompoam-pivavahana tao amin'ny fitoerana masina hebreo. Ny teny hoe "mpamono an-tsokosoko" dia avy amin'ny tantara silamo ary maneho fahafatesana entina amin'ny fahanginana. Tamin'ny andron'ny Kroazada, ny finoana silamo dia nanidy, nanodidina ary nanao fahirano an'i Eoropa katolika, saingy ny fameperany tatỳ aoriana no nanamarika ny fahatongavan'ny famelombelomana tamin'ny 1840 ka hatramin'ny 1844, ary koa hatramin'ny 9/11 ka mandra-pahatongan'ny krizin'ny lalàna alahady. Ny hevitra ireo anarana roa ambin'ny folo an'ny zanakalahin'i Ismaela dia samy aseho ao amin'ily fanambarana

teo aloha amin'ny sora-matevina.”

Ny anarana roa ambin'ny folo amin'ny taranak'i Ismaela dia maneho telo ambin'ny folo, raha ampidirina ao amin'ny lisitra i Ismaela. Ny telo ambin'ny folo dia isa famantarana ny “fikomiana,” izay no nataon'i Hagara, ka nahatonga an'i Abrahama hanaiky ny handroahana an'i Hagara sy Ismaela. Ampiasain'i Paoly izany zava-nitranga izany mba hanehoana ny fanesorana ny Isiraely fahiny tsy ho vahoakan'ny faneken'Andriamanitra intsony, tamin'izay fotoana izay ihany koa no nanorenany fanekena tamin'ny ampakarina kristianiny.

Fa voasoratra hoe: Abrahama nanan-janaka roa lahy, ny iray tamin'ny andevovavy, ary ny iray tamin'ny vehivavy afaka. Kanefa ilay nateraky ny andevovavy dia teraka araka ny nofo; fa ilay nateraky ny vehivavy afaka kosa dia tamin'ny alalan'ny teny fikasana. Ary izany zavatra izany dia fanoharana; fa ireo no fanekena roa: ny iray avy any an-tendrombohitra Sinay, izay miteraka ho amin'ny fanandevozana, dia Hagara izany. Fa io Hagara io dia tendrombohitra Sinay any Arabia, ary mifanandrify amin'i Jerosalema ankehitriny, satria ao amin'ny fanandevozana izy mbamin'ny zanany. Fa Jerosalema izay any ambony kosa dia afaka, ary izy no renintsika rehetra. Fa voasoratra hoe: Mifalia, ry momba, izay tsy miteraka; mibosesiha amin'ny hoby, ary miantsoa mafy, ianao izay tsy marary hiteraka; fa ny zanaky ny vehivavy laho dia maro lavitra noho ny an'ilay manana vady. Ary isika, ry rahalahy, tahaka an'Isaka, dia zanaky ny teny fikasana. Nefa tahaka ny tamin'izany andro izany, ilay nateraka araka ny nofo dia nanenjika ilay nateraka araka ny Fanahy, dia toy izany koa ankehitriny. Kanefa inona no lazain'ny Soratra Masina? Roahy ny andevovavy mbamin'ny zanany lahy; fa ny zanaky ny andevovavy tsy mba ho mpandova miaraka amin'ny zanaky ny vehivavy afaka. Koa izany, ry rahalahy, dia tsy zanaky ny andevovavy isika, fa zanaky ny vehivavy afaka. Galatiana 4:22–31.

Ishmaela dia tandindon'ny finoana silamo, ary Hagara, renin'i Ishmaela, no tandindon'ny fiangonan'ny fanekena amin'ny fahafatesana. Isaka dia tandindon'ny finoana kristiana, ary Saraha no tandindon'ny fiangonan'ny fanekena amin'ny fiainana. Noho izany antony izany, Ishmaela dia nanana zanaka lahy roa ambin'ny folo, fa ny isa roa ambin'ny folo dia tandindon'ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny fanekena, ary ny finoana silamo dia sandoka maka tahaka ny vahoakan'Andriamanitra amin'ny fanekena.

Misy tetiarana roa momba an'i Kristy ao amin'ny Filazantsara. Ny iray ao amin'i Matio ary ny iray hafa ao amin'i Lioka.

Ary Jakoba niteraka an'i Josefa, vadin'i Maria, izay niteraka an'i Jesosy, izay atao hoe Kristy. Koa ny taranaka rehetra hatramin'i Abrahama ka hatramin'i Davida dia taranaka efatra ambin'ny folo; ary hatramin'i Davida ka hatramin'ny famindrana ho any Babylona dia taranaka efatra ambin'ny folo; ary hatramin'ny famindrana ho any Babylona ka hatramin'i Kristy dia taranaka efatra ambin'ny folo. Ary toy izao no nahaterahan'i Jesosy Kristy: raha mbola fofombadin'i Josefa Maria reniny, raha tsy mbola nivady izy, dia hita fa nitoe-jaza avy tamin'ny Fanahy Masina izy. Matio 1:16–18.

Ny firazanan'i Kristy ao amin'i Matio dia manondro vanim-potoana telo mitovy, samy efatra ambin'ny folo avy, izay mandrafitra vanim-potoana iray efatra amby efapolo. Kristy no ômega-n'ny tantaran'ny fanekena, mifandraika amin'i Mosesy izay alfa-n'ny tantaran'ny

fanekena. Maminany i Mosesy fa Kristy dia ho “tahaka azy.” Nanana vanim-potoana telo samy efapolo taona i Mosesy tao anatin’ny fiainany roapolo amby zato taona. Ny vanim-potoana efapolo taona tsirairay eo amin’ny fiainan’i Mosesy, rehefa apetraka andalana manaraka andalana, dia mifarana ao Kadesy, tandindon’ny taona 1863 sy ny lalàn’ny Alahady. Ny vanim-potoana telo an’i Kristy kosa dia mifarana amin’i Davida, ny fahababoana tany Babylona, ary Kristy manamafy ny fanekena amin’ny rany teo amin’ny hazo fijaliana. Davida dia maneho ny fanandratana ny fiangonana mpandresy amin’ny lalàn’ny Alahady, ary ny andalana faharoa dia manondro ireo virijina adala entina ho any Babylona, amin’ny lalàn’ny Alahady. Ny vanim-potoana fahatelo dia mifarana eo amin’ny hazo fijaliana, izay indray dia tandindon’ny lalàn’ny Alahady, izay anamafisan’i Kristy ny faneken’i Abrahama amin’ireo iray hetsy sy efatra arivo amby efatra alina ary ny faneken’i Noa amin’ny vahoaka betsaka.

Mahagaga izay azo takarina rehefa ampifanindriana ireo tsipika roa ireo. Ny roapolo amby zato taona an’i Mosesy dia mifandray amin’ny roapolo amby zato taona an’i Noa, ary ny taranaka roa amby efapolo an’i Kristy dia mifandray amin’ny fanapahan’ny antikristy mandritra ny roa amby efapolo volana ara-panoharana amin’ny lalàn’ny Alahady.

Ary hoy ny Tompo hoe: Ny Fanahiko tsy hifandahatra mandrakariva amin’ny olona, fa nofo ihany koa izy; nefa ny androny dia ho zato sy roa-polo taona. Genesisy 6:3.

Miaraka amin’ny tetiarana ao amin’i Matio, izay manasongadina ny faneken’i Abrahama, ny tetiaran’i Kristy araka ny asehon’i Lioka dia miverina hatrany amin’ny famoronana, ka izany no manasongadina ny faneken’ny fiainana izay noravan’i Adama tao Edena. Ny tetiaran’i Lioka dia manomboka amin’i Jesosy, ary miverina manaraka ny razany hatrany amin’i Adama, izay lazaina fa zanak’Andriamanitra. Mifarana amin’ily Adama faharoa tonga lafatra ny tsipika, ary manomboka amin’ily Adama voalohany tonga lafatra izany. Hatramin’i Adama voalohany ka hatramin’i Adama faharoa dia aseho ho taranaka 77.

Ny teti-pirazanan’ny Soratra Masina dia maneho tsipiky ny fahamarinana. Vao avy namaritra maromaro isika, izay mihoatra lavitra noho ireo vavolombelona ilaina mba hampioenana fahamarinana iray. Ny tsipiky ny tetiarana dia mitahiry ny feon’ny fahatanterahan-javatra ara-tantara sy ny faminaniana momba ny ho avy, ary mitahiry koa ny feon’i Palmoni, ilay Mpanisa mahagaga ny zava-miafina, satria ireo zava-miafina ara-isa izay napetraka tao anatin’ireo tsipika ireo dia manome feo faharoa. Ireo feo roa ireo dia re miaraka amin’ny feo fahatelo hafa, dia ny feon’ily Mpahay teny mahagaga, Izay nahary sy mifehy ny zavatra rehetra, anisan’izany ny anaran’ny olona sy ny toerana ary ny zavatra.

Rehefa nitodika i Jaona mba hahita ilay feo teo aoriany, dia tahaka ny feon’ny rano be izany; ary rehefa nahita io fahitana io ihany koa Daniela, ny feony dia feon’ny vahoaka maro. Ny hafatra etỳ ivelan’ny Soratra Masina, ary koa ny anarana hita miaraka amin’ny hafatra, mbamin’ny fanisana ao anatin’ily hafatra, dia feo telo ao amin’ny andalan-teny iray. Raha maka tsipika iray misy ireo feo telo ianao ka mametraka azy eo ambonin’ny tsipika mifanandrify aminy, dia tonga feo maro ireo feo telo.

Ary nisy feo nivoaka avy teo amin'ny seza fiandrianana nanao hoe: Derao ny Andriamanitsika, ianareo mpanompony rehetra sy ianareo izay matahotra Azy, na ny kely na ny lehibe. Ary nahare aho toa feon'ny vahoaka betsaka, sy toa feon'ny rano be, ary toa feon'ny kotrokorana mahery, nanao hoe: Haleloia; fa ny Tompo Andriamanitra Tsitoha no manjaka. Apokalypsy 19:5, 6.

Ny sasany amin'ireo filaharana ara-taranaka manan-danja indrindra dia hita ao amin'ireo mpanjakan'ny Isiraely. Ireo mpanjaka fito voalohany tao amin'ny Isiraely, dia ny fanjakana avaratra, dia mifarana amin'i Ahaba sy Jezebela ary Elia, ka izany no misolo tena ny lalàn'ny Alahady. Ny filaharan'ireo mpanjaka fito farany tamin'ireo foko avaratra dia manomboka amin'ny lalàn'ny Alahady ary mifarana amin'ny fanakatonana ny fotoam-pitsaran'ny olombelona, rehefa mitsangana Mikaela ao amin'ny Daniela 12. Ireo mpanjaka fito voalohany tao amin'ny Joda dia maneho ny tantara hatramin'ny lalàn'ny Alahady ka mandra-pitsanganan'i Mikaela, ary ireo fito farany dia manondro ny tantara izay mitondra mankany amin'ny lalàn'ny Alahady. Filaharana ara-taranaka roa, samy manana tantara alfa sy tantara omega. Ny tantara alfa dia ny vanim-potoana manomboka amin'ny 9/11 ka hatramin'ny lalàn'ny Alahady, ary ny vanim-potoana omega dia ny lalàn'ny Alahady ka hatramin'ny fanakatonana ny fotoam-pitsarana. Ireo mpanjaka fito voalohany tao amin'ny Isiraely dia mifanaraka amin'ireo mpanjaka fito farany tao amin'ny Joda; ary ireo mpanjaka fito farany tao amin'ny Isiraely dia mifanaraka amin'ireo mpanjaka fito voalohany tao amin'ny Joda.

Hitohy ao amin'ny lahatsoratra manaraka isika.

“Miorena Mafy Hatrany Amin'ny Farany”

“[Apokalypsy 1:1, 2, voatonona.] Ny Baiboly manontolo dia fanambarana; fa ny fanambarana rehetra ho an'ny olona dia avy amin'ny alalan'i Kristy, ary mifantoka ao aminy avokoa. Andriamanitra dia niteny tamintsika tamin'ny alalan'ny Zanany, izay Azy isika amin'ny famoronana sy amin'ny fanavotana. Kristy dia tonga tany amin'i Jaona, izay natao sesitany tao amin'ny Nosin'i Patmo, mba hanome azy ny fahamarinana ho an'izao andro farany izao, mba hampiseho aminy izay tsy maintsy ho tonga faingana. Jesosy Kristy no lehibe mpiandraikitra ny fanambarana avy amin'Andriamanitra. Amin'ny alalany no ananantsika fahalalana ny amin'izay tokony andrasantsika ao amin'ireo sehatra famaranana ny tantaran'ity tany ity. Andriamanitra no nanome ity fanambarana ity an'i Kristy, ary Kristy kosa nampita izany tamin'i Jaona.

“I Jaona, ilay mpianatra malala, no ilay voafidy handray izao fanambaràna izao. Izy no sisa velona farany tamin'ireo mpianatra voalohany voafidy. Teo ambanin'ny fitantanana ny Testamenta Vaovao dia nomem-boninahitra izy tahaka ny nanomezam-boninahitra an'i Daniela teo ambanin'ny fitantanana ny Testamenta Taloha.

“Mba zava-dehibe loatra ny toromarika tokony hampitaina amin'i Jaona no nahatonga an'i Kristy hidina avy any an-danitra mba hanome izany ny mpanompony, ka nilazany azy handefa izany any amin'ny fiangonana. Ity toromarika ity no tokony ho foto-kevitra ny fandalinantsika amim-pitandremana sy amim-bavaka; fa isika dia miaina amin'ny andro izay hampidiran'ny olona tsy eo ambanin'ny fampianaran'ny Fanahy Masina fampianaran-diso. Ireo olona ireo dia

efa nijoro tamin'ny toerana ambony, ary manana tetikasa feno fireharehana hotanterahiny. Katsahiny ny hanandratra ny tenany sy hanova tanteraka ny fisehoan-javatra rehetra. Andriamanitra dia efa nanome antsika toromarika manokana hiarovana antsika amin'ny olona tahaka ireny. Nandidy an'i Jaona Izy mba hanoratra ao amin'ny boky izay zavatra hitranga amin'ny seho famaranana eo amin'ny tantaran'ity tany ity.”

“Taorian'ny fandalovan'ny fotoana, Andriamanitra dia nametraka teo am-pelatanan'ireo mpanaraka Azy mahatoky ny foto-kevitra sarobidin'ny fahamarinana ankehitriny. Tsy nomena ireo izay tsy nandray anjara tamin'ny fanambarana ny hafatry ny anjely voalohany sy faharoa ireo foto-kevitra ireo. Nomena ireo mpiasa izay efa nandray anjara tamin'ny asa hatramin'ny niandohany izy ireo.”

“Ireo izay nandalo tamin'ireo fanandramana ireo dia tsy maintsy ho mafy orina tahaka ny vatolampy amin'ireo foto-kevitra izay nahatonga antsika ho Advantista Mitandrana ny Andro Fahafito. Izy ireo dia tokony ho mpiara-miasa amin'Andriamanitra, mamatotra ny fanambarana sy manisy tombo-kase ny lalàna eo amin'ny mpianany. Ireo izay nandray anjara tamin'ny fanorenana ny asantsika teo ambonin'ny fototry ny fahamarinana ara-Baiboly, ireo izay mahalala ireo famantarana teo amin'ny lalana izay nanondro ny lalana marina, dia tokony hoheverina ho mpiasa manana ny lanja ambony indrindra. Izy ireo dia mahay miteny avy amin'ny fanandramana niainany manokana momba ireo fahamarinana natolotra hotehiriziny. Ireo lehilahy ireo dia tsy tokony hamela ny finoany hovana ho tsy finoana; tsy tokony havelany hesorina eny an-tanany ny sainan'ny anjely fahatelo. Izy ireo dia tsy maintsy mitana mafy hatramin'ny farany ny fiandohan'ny fahatokiany.”

“Efa nambaran'ny Tompo fa haverina hotantaraina ny tantaran'ny lasa eo am-pidirantsika amin'ny asa famaranana. Ny fahamarinana rehetra izay nomeny ho an'izao andro farany izao dia tsy maintsy hotorina amin'izao tontolo izao. Ny andry rehetra izay naoriny dia tsy maintsy hampahatanjahina. Tsy azontsika atao ankehitriny ny miala amin'ny fanorenana izay naorin'Andriamanitra. Tsy azontsika atao ankehitriny ny miditra amin'izay fikambanana vaovao; fa izany dia hidika ho fihemorana hiala amin'ny fahamarinana.

Ny asa fitoriana ara-pahasalamana dia mila hodiofina sy hotsaraina ho afaka amin'izay rehetra mety hampahalemy ny finoan'ny mpino momba ny traikefa taloha niainan'ny vahoakan'Andriamanitra. Edena, Edena tsara tarehy, dia voahozongozona noho ny fidiran'ny ota. Ilaina ankehitriny ny mamerina mitantara ny fanandraman'ireo lehilahy izay nandray anjara tamin'ny fanorenana ny asantsika tany am-piandohana.

“Indraindray isika mamaky indraindray ny filazana ny fahafatesan'ireo lehilahy lehibe amin'izao tontolo izao. Tonga tampoka ny fotoanany, tahaka ny ao anatin'ny indray mipi-maso. Maro, izay noheverina ho salama tsara, no maty rehefa avy nanao fanasana, na rehefa avy namolavola drafitra feno fitiavan-tena ho amin'ny fanandratana ny tenany. Mivoaka ny teny hoe: ‘Tafaray amin'ny sampiny izy; avelao izy.’ Midika izany fa ny Tompo dia tsy miaro azy amin'ny loza intsony. Tonga ny fahafatesana tampoka, ary inona no hasarobidin'ny asan'ny fiainany? Tsy nahomby ny fiainany. Lavo ny hazo satria ny hery izay nanohana azy dia nandao azy ho amin'ny fanatitra feno fanompoan-tsampiny.”

“Ny lehilahy sy ny vehivavy dia variana amin’ny fitadiavana zavatra hahafinaritra azy. Amidiny ho tsinontsinona ny fanahiny, ary esorin’Andriamanitra ny fahari-po sy ny fandeferany. Avela amin’izay safidiny izy.”

“Misy ireo izay, na dia milaza ho mino ny fahamarinana ankehitriny aza, dia nampietry ny finoany ka nandà tsy handeha amin’ny mazava. Iza no hametraka ankehitriny ankilabao ny foto-keviny feno fitiavan-tena sy araka izao tontolo izao? Iza no hiezaka ankehitriny hahatsapa ny hasarobidin’ny fanahy? Fa inona moa no hahasoa ny olona, raha mahazo izao tontolo izao rehetra izy, nefa very ny fanahiny? Ary inona no homen’ny olona ho takalon’ny fanahiny? Moa noana sy mangetaheta ny mofon’aina sy ny ranon’ny famonjena va ianareo? Moa tsapanareo ny hasarobidin’ny fanahy izay nahafatesan’i Kristy? Moa ireo izay heverina ho Kristiana dia miaina mifanaraka amin’izay lazain’ny fiakem-pinoany? Moa mahatsiaro ny hasarobidin’ny fanahy va izy ireo? Moa miezaka manadio ny fanahiny amin’ny fankatoavana ny fahamarinana va izy ireo?” Manuscript Releases, volume 20, 150, 151.